

Budgetskrivelse 2023

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Förändringar i omvärlden.....	5
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	10
Kommunbidrag	13
Riktade statsbidrag och övriga bidrag	15
Begäran om investeringsram.....	16
Investeringsram	16

Sammanfattning

Malmö har sedan början av 1990-talet varit Sveriges snabbast växande storstad. Malmö har nu passerat 350 000 invånare. Även framöver förväntas Malmös befolkning växa, om än i en något lägre takt än vad staden växte med åren innan pandemin. En så stark befolkningsutveckling innebär stora möjligheter, men också utmaningar. För att möta dessa utmaningar leder kommunstyrelsen stadens arbete med att främja hållbar och inkluderande tillväxt genom att agera lokalt och genom att tillvarata stadens intressen i internationella, gränsregionala, nationella och regionala samarbeten.

Som ett led i att främja hållbar och inkluderande tillväxt i Malmö har Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö inrättats på kommunstyrelsens uppdrag. Tillväxtkommissionen avslutar sitt arbete under 2022. Kommunstyrelsen följer kommissionens arbete och förbereder sig och övriga delar av stadens organisation för att ta emot de rekommendationer som kommissionen lämnar.

Kommunstyrelsen kommer fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för och hålla ihop stadens arbete med att integrera långsiktigheten i Agenda 2030.

Tillsammans med Polisen och andra myndigheter har Malmö stad kraftsamlat för att trycka tillbaka brottsligheten de senaste åren. I Polisens senaste trygghetsmätning från 2021 finns det signaler om ökad trygghet och färre som utsätts för brott. I flera fall de bästa siffrorna på 20 år. Samverkan mellan Polisen, Malmö stad, andra myndigheter, näringsliv och medborgare är en framgångsfaktor. Ordningsvakterna på Möllevångstorget som startade i juni 2021 har haft en positiv utveckling och arbete med att etablera samverkanslokal på Möllan fortsätter. Även om antalet skjutningar och mord i Malmö har minskat ska arbetet mot organiserad brottslighet och gängkriminalitet fortsätta att vara högt prioriterat. Den framgångsrika satsningen Sluta skjut, som Malmö stad driver med bland annat polisen, Kriminalvården och Brottsförebyggande rådet, ska fortsätta med målet att ytterligare minska och förebygga dödligt och grovt våld.

Malmö stads satsning för universell prevention, CTC (communities that care), förväntas implementeras i hela staden under 2022-2023. Stadskontoret kommer fortsatt ha en ledande och samordnande roll i arbetet. Detta inkluderar såväl metodstöd som stöd vid införandet av nya program för universell prevention. Implementering i hela staden kommer medföra en ökad arbetsbelastning. CTC är troligen ett sätt att lösa stora delar av det brottsförebyggande ansvar kommunerna förväntas få ta över enligt utredningen ”Kommuner mot brott” (SOU 2021:49). Utredningens förslag är planerade att omsättas i ny lagstiftning från och med 1 januari 2023.

Vid stadskontoret pågår för närvarande en översyn av organiseringen av vissa verksamheter och en organisationsförändring är förestående. Syftet med förändringen är att förbättra och knyta samman arbetet med måluppföljning, verksamhetsuppföljning och ekonomisk uppföljning. Syftet är vidare att förstärka arbetet med trygghets-, säkerhets- och beredskapsfrågor genom att föra dessa tillbaka i en gemensam organisation. Därutöver finns fler frågor som behöver belysas i och med omorganisationen, så som arbetet med till exempel hållbarhetsfrågor, rättighetsfrågor och analyser.

För att hantera pandemin på bästa sätt inrättade Malmö stad under ledning av stadskontoret ett så kallat förstärkt ledningsstöd för att underlätta samordning och snabba beslut i staden. I Malmös pandemihantering har samarbete och samverkan mellan förvaltningarna varit en framgångsfaktor. Pandemin har även satt ljus på vikten av goda samarbeten och samverkan mellan kommunen och andra regionala aktörer. Kommunstyrelsen och stadskontoret kommer fortsätta arbeta för att stärka samverkan både internt, lokalt och regionalt.

De digitala kliv som kommunen och stadskontoret tagit i samband med och delvis med anledning av pandemin kommer tas till vara och förstärkas både i den dagliga verksamheten och i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Pandemin har drabbat näringslivet, men i synnerhet besöksnäringen mycket hårt. Tydliga insatser och åtgärder krävs när samhället ska öppnas upp för att möjliggöra en hållbar och innovativ återstart.

Gemensamma trygghetsskapande insatser krävs för att återuppbygga förtroendet gentemot event-, mötes- och hotellbesökaren.

Rysslands invasion av Ukraina kan förväntas ha påverkan på Sverige och Malmö stad utifrån framför allt:

- högre energi- och livsmedelskostnader och därigenom ökad inflation och räntekostnader
- ökat flyktingmottagande
- försämrat säkerhetspolitiskt läge

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämnden under 2023 och framåt och på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Rysslands invasion av Ukraina

Rysslands invasion av Ukraina kan förväntas ha påverkan på Sverige och Malmö stad utifrån framför allt:

- högre energi- och livsmedelskostnader och därigenom ökad inflation och räntekostnader
- ökat flyktingmottagande
- försämrat säkerhetspolitiskt läge

En direkt följd av kriget och de sanktioner som riktats mot Ryssland är att priserna på olja, gas och kol stigit kraftigt, vilket också lett till generellt högre energipriser. Detta påverkar framför allt företag med stora energibehov. Vissa branscher med specialimport från Ryssland kan förväntas påverkas kraftigt.

Till följd av högre energipriser och minskad import av vissa livsmedel och konstgödsel förväntas också livsmedelspriserna stiga. Högre priser på energi och livsmedel är inflationsdrivande vilket redan påverkat de långa räntorna som är på väg uppåt och inflationstrycket skulle kunna leda till att Riksbanken tvingas höja reporäntan tidigare än vad som aviserats.

Malmö liksom övriga Sverige kan förväntas få ett ökat flyktingmottagande till följd av konflikten, men i dagsläget går det inte att förutsäga i vilken omfattning. UNHCR räknar i dagsläget med att cirka 4 miljoner ukrainare kommer att fly från Ukraina. EU:s medlemsstater har beslutat om att aktivera massflyktsdirektivet. Det innebär att flyende från Ukraina kan få omedelbart skydd i Sverige och ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Detta ger den flyende möjlighet att få hjälp med boende, rätt att arbeta, rätt att söka grundläggande vård, rätt till skolgång för barn och visst ekonomiskt bistånd.

Rysslands invasion av Ukraina förändrar också det säkerhetspolitiska läget för Sverige liksom övriga Europa. Försvarsmakten beskriver hotbilden mot Sverige som bred och komplex och är i dag samtidigt politisk, ekonomisk och militär. Exempel på möjliga konsekvenser är informationspåverkan, cyberattacker och störningar i försörjning av varor och tjänster.

Kommunalt ansvar för brottsförebyggande arbete

Staten har i utredningen ”Kommuner mot brott” (SOU 2021:49), föreslagit vilket ansvar kommunerna bör ges för det brottsförebyggande arbetet. Utredningen föreslår en ny lag för brottsförebyggande arbete i kommuner och beskriver hur ett lagstadgat kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas. Det utökade kommunala ansvaret skulle enligt utredningen bland annat innebära att kommunerna ska kartlägga och analysera brottsligheten inom sina geografiska områden och ta ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder. Kommunerna föreslås även ta ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet samt inrätta en funktion som bland annat stödjer kommunens arbete internt och utgör en kontaktyta mot externa aktörer. Utredaren föreslår även att Brottsförebyggande rådet (Brå) ska analysera kommunernas behov av stöd med anledning av uppgifterna i lagen samt att länsstyrelserna förstärker sitt stöd till kommunerna inom ramen för deras befintliga brottsförebyggande uppdrag.

Kommunstyrelsen har ett ansvar för att leda och samordna det övergripande trygghetsarbetet i staden. Det är av vikt att kommunstyrelsen planerar för anpassning till den nya lagstiftningen, vilken är föreslagen att träda i kraft den 1 januari 2023.

Utredning om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner

Slutbetänkandet ”En god kommunal hushållning” (SOU 2021:75) överlämnades till regeringen den 22 september 2021 och har remissbehandlats. Utredningen skulle bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner

och regioner.

Utredningen bedömer att det nuvarande regelverket i huvudsak har fungerat väl, men att det behövs förändringar på ett antal punkter, bland annat för att stärka långsiktigheten i den ekonomiska planeringen och att minska möjligheterna att skjuta upp nödvändiga anpassningsåtgärder när ekonomin är i dåligt skick. Utredningen föreslår bland annat att:

- Kommuner och regioner ska ta fram ett tioårigt, rullande program för en god kommunal hushållning. Programmet ska innehålla mål och riktlinjer för hur god kommunal hushållning ska uppnås.
- Kraven på budgeten skärps för att den ska bli ett mer effektivt instrument i styrningen och för att den också tydligt ska kopplas till inriktningen i det tioåriga programmet. En samlad bedömning ska även göras av den kommunala koncernens ekonomi.
- Kraven på uppföljning genom delårsrapporten förenklas och tidigareläggs, men kraven på att vidta åtgärder vid avvikelser föreslås skärpas.

Om förslagen i utredningen blir tillägg i kommunallagen kommer det innebära behov av anpassning och utveckling av Malmö stads budget- och uppföljningsprocess.

Förändringar i pensionssystemet

Den 1 januari 2023 går kommuner och regioner från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem. Pensionsavsättningarna höjs samtidigt som arbetsgivarna får ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader.

Omställning och kompetenshöjande insatser

Omställningsavtalet KOM-KR träder i kraft den 1 oktober 2022 och gäller samtliga medarbetare i kommuner och regioner. Det nya omställningsavtalet omfattar möjligheter till omställning och kompetensutveckling.

Satser på arbetsmiljö och friskfaktorer

Den nationella partsgemensamma avsiktsförklaringen för friskare arbetsplatser behöver omsättas utifrån Malmö stads förutsättningar och utmaningar. Överenskommelsen innebär att parterna kommit överens om att utveckla stödet för att förebygga arbetsmiljörisker och främja hälsa i kommuner och kommunala företag. Satsningen består av tre delar: en kunskapsatsning på friskfaktorer, ett utvecklat stöd för samverkan samt uppföljning av arbetsmiljöarbetet under pandemin.

Ökat antal remisser och utredningar

Antal remisser som kommer till kommunstyrelsen från olika myndigheter ökar i både antal och komplexitet. Antalet departementsrådsremisser har ökat kraftigt de senaste två åren. 2019 inkom 63 departementsrådsremisser till kommunstyrelsen. 2020 inkom 96 stycken och under 2021 har antalet inkomna departementsrådsremisser ökat till 135 stycken. I takt med att större infrastruktursatser som berör Malmö med omnejd fortskrider kommer flera utredningar behöva genomföras. För att möta kommande klimatförändringar kommer också resurser behövas för att utreda och hantera kustskydd och resiliens.

Covid19-pandemin

För att hantera pandemin på bästa sätt inrättade Malmö stad under ledning av stadskontoret ett så kallat förstärkt ledningsstöd för att underlätta samordning och snabba beslut i staden. I Malmös pandemihantering har samarbete och samverkan mellan förvaltningarna varit en framgångsfaktor. Pandemin har även satt ljus på vikten av goda samarbeten och samverkan mellan kommunen och andra regionala aktörer. Kommunstyrelsen och stadskontoret kommer fortsätta arbeta för att stärka samverkan både internt, lokalt och regionalt.

De digitala kliv som kommunen och stadskontoret tagit i samband med och delvis med anledning av pandemin kommer tas till vara och förstärkas både i den dagliga verksamheten och i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Pandemin har drabbat näringslivet, men i synnerhet besöksnäringen mycket hårt. Tydliga insatser och åtgärder krävs när samhället ska öppnas upp för att möjliggöra en hållbar och innovativ återstart.

Gemensamma trygghetsskapande insatser krävs för att återuppbygga förtroendet gentemot event-, mötes- och hotellbesökaren.

Kompetensförsörjning och utveckling av förändrade arbetssätt

Malmö stad står likt offentlig sektor generellt, inför omfattande utmaningar i kompetensförsörjning. Den demografiska utmaningen, att antalet barn och äldre ökar i högre takt än vuxna i arbetsför ålder bidrar till att det blir allt svårare att rekrytera rätt kompetens till stadens verksamheter och det finns risk för kompetensbrist inom flera områden i offentlig sektor.

Samtidigt har Malmö en relativt ung befolkning. Det finns också många Malmöbor i arbetsför ålder som idag saknar arbete. Båda dessa faktorer innebär att Malmö har bättre förutsättningar att klara kompetensförsörjningen framöver än många andra kommuner. Avgörande för att lyckas är fortsatta satsningar på det livslånga lärandet så att både barn och vuxna får den utbildning och det stöd som krävs för att de ska kunna ta del av framtidens arbetsmarknad.

Staden växer - att främja hållbar och inkluderande tillväxt

Malmö har sedan början av 1990-talet varit Sveriges snabbast växande storstad. Under pandemiåret 2020 var Malmö även den kommun som fick flest nya invånare i hela Sverige. Malmö har nu passerat 350 000 invånare. Även framöver förväntas Malmös befolkning växa, om än i en något lägre takt än vad staden växte med åren innan pandemin. En så stark befolkningsutveckling innebär stora möjligheter, men också utmaningar. För att möta dessa utmaningar leder kommunstyrelsen stadens arbete med att främja hållbar och inkluderande tillväxt genom att agera lokalt och genom att tillvarata stadens intressen i internationella, gränsregionala, nationella och regionala samarbeten.

Som ett led i att främja hållbar och inkluderande tillväxt i Malmö har Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö inrättats på kommunstyrelsens uppdrag. Tillväxtkommissionen avslutar sitt arbete under 2022. Kommunstyrelsen följer kommissionens arbete och förbereder sig och övriga delar av stadens organisation för att ta emot de rekommendationer som kommissionen lämnar.

Kommunstyrelsen kommer fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för och hålla ihop stadens arbete med att integrera långsiktigheten i Agenda 2030.

Malmö i det regionala sammanhanget

Malmö är en snabbt växande storstad i en gränsöverskridande region som allt mer tar form med etablerandet av en fast förbindelse med Tyskland över Fehmarn Bält och planeringen av en Öresundsmetro till Danmark. I takt med att Malmö växer krävs också ökad samverkan med andra aktörer inom den svenska delen av regionen. Malmö stad som organisation är en viktig aktör i de regionala samarbetena och i de stora infrastruktursatsningarna.

Under 2023 fortsätter kommunstyrelsen sitt arbete i det nya regionala sammanhanget med särskilt fokus på infrastruktur- och arbetsmarknadsområdena. Inom infrastrukturuområdet har kommunstyrelsen fortsatt starkt fokus på att få till stånd en statlig utredning om Öresundsmetron, liksom att säkerställa att de ökade godsflödena som väntas komma av Fehmarn Bält-förbindelsen sker på ett hållbart sätt och bidrar till tillväxt och sysselsättning i Malmö.

Malmö har de senaste decennierna genomgått en genomgripande förändring inom näringslivet där staden i dag präglas av kunskapsintensiva verksamheter så som företagstjänster, vård och utbildning samt handel. De arbetstillfällen som kommit till har inte i tillräckligt hög grad motsvarat de kompetenser som Malmöborna har. Kommunstyrelsen kommer tillsammans med övriga berörda nämnder att fortsätta utveckla etableringsarbetet. Fler företag som erbjuder arbetstillfällen som matchar Malmöbor som i dag står utanför arbetsmarknaden behöver etableras inom Malmös arbetsmarknadsregion.

Staten har ansvaret för den nationella arbetsmarknadspolitiken. Kommunstyrelsen har som en del av uppdraget att leda, samordna och ha uppsikt över stadens strategiska arbetsmarknadspolitik att tillsammans med andra relevanta aktörer, så som exempelvis statliga myndigheter inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet, skapa de rätta förutsättningarna för en inkluderande arbetsmarknadsregion. Inom arbetsmarknadsområdet behövs en fortsatt kraftansträngning i alla delar av stadens organisation för att

möjliggöra en integrerad arbetsmarknad och ta vara på de möjligheter som finns i regionen som skulle kunna bidra positivt till att fler Malmöbor kommer i arbete. Att bygga vidare på de initiativ som tagits av arbetsmarknadens aktörer på ömse sidor Öresund är prioriterat liksom att fördjupa ett gemensamt arbete kring yrkesutbildning för att lösa dagens matchningsutmaningar.

Mänskliga rättigheter och hållbar utveckling

Ett nytt styrdokument för mänskliga rättigheter med fokus på jämlikhet, jämställdhet och barnets rättigheter har tagits fram och är under politisk beredning för beslut i kommunfullmäktige under 2022. Kommunstyrelsen och därmed stadskontoret förväntas få en något förändrad roll. Det kommer dock finnas behov av att stödja nämnder och förvaltningar i implementeringen av det nya styrdokumentet och att fortsätta utveckla uppföljning och analys av hur Malmöbornas rättigheter tillgodoses.

Cities Changing Diabetes

Staden kraftsamlar bakom Cities Changing Diabetes, ett program som möjliggör för städer att kartlägga och sätta in åtgärder mot sin urbana diabetesutmaning. I ett unikt samarbete med Region Skåne, Malmö universitet och läkemedelsföretaget Novo Nordisk har staden identifierat tre fokusområden. Dessa är att förebygga övervikt bland barn, att förebygga fetma och typ 2-diabetes bland vuxna samt att reducera komplikationer bland personer med redan diagnostiserad typ 2-diabetes. Nu implementeras interventioner och samarbeten som staden har arbetat fram tillsammans med berörda aktörer.

Arbete mot brott och oegentligheter i välfärden

Korruption, fusk och oegentligheter i välfärden påverkar förtroendet för välfärdssystemet och demokratin. Brott mot och oegentligheter i välfärden är fortsatt en utmaning för hela den offentliga sektorn. Det har identifierats av Sveriges kommuner och regioner som en av de tio viktigaste trenderna som påverkar det kommunala uppdraget. Kommunstyrelsen bedriver tillsammans med övriga nämnder och bolag liksom med statliga myndigheter och aktörer i civilsamhället ett koordinerat arbete mot brott och oegentligheter i välfärden. För kommunens interna arbete har kommunstyrelsen antagit en handlingsplan som har det övergripande målet att förebygga, upptäcka och åtgärda brott och oegentligheter inom välfärdssystemet.

Kommunstyrelsen och stadskontoret kommer fortsatt samordna utvecklingen av stadens arbete mot välfärdsbrott. Erfarenheterna hittills är att det har funnits och kommer fortsatt finnas behov av att införa såväl nya arbetsmetoder som verktyg för att motverka brott och oegentligheter i välfärden. Utvecklingsarbetet kommer därför troligen leda till förändrade arbetsätt som behöver implementeras för att nå en långsiktighet i arbetet.

Stadens inköpsverksamhet

I enlighet med handlingsplanen ”Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden” pågår ett antal åtgärder för att stärka stadens inköpsverksamhet. Genom en förbättrad inköpsverksamhet kan också den politiska styrningen stärkas och synergier tillvaratas. Fler kommungemensamma inköpsavtal och ökad kunskap om hur inköp ska genomföras ger möjlighet till kostnadsbesparingar och att staden köper produkter/tjänster med god kvalitet som bidrar till en hållbar utveckling.

Förutom att förbättra analysmetoderna för att kunna följa upp och ha kontroll över inköpen har en vägledning för att öka möjligheten att genomföra inköp i e-handelssystemet tagits fram. För att underlätta kontroller av leverantörer tas ett stödssystem för leverantörsgranskning fram. Inriktningen är också att upphandla och implementera en avtalsdatabas, för att det ska vara enkelt att hitta de inköpsavtal som staden tecknat avtal med. En avgörande faktor för att stadens inköpsorganisation ska vara robust och kvalitetssäkrad är att krav ställs på rätt kunskap och kompetens hos de som genomför beställningar och/eller gör direktupphandlingar. Detta kräver i sin tur att en stödstruktur skapas, så att certifiering och support kan ske löpande.

Trygghet i Malmö

Tillsammans med Polisen och andra myndigheter har Malmö stad kraftsamlat för att trycka tillbaka brottsligheten de senaste åren. Även om antalet skjutningar och mord i Malmö har minskat ska arbetet mot organiserad brottslighet och gängkriminalitet fortsätta att vara högt prioriterat. Den framgångsrika satsningen Sluta skjut, som Malmö stad driver med bland annat polisen, Kriminalvården och

Brottsförebyggande rådet, ska fortsätta med målet att ytterligare minska och förebygga dödligt och grovt våld.

I Polisens senaste trygghetsmätning från 2021 finns det signaler om ökad trygghet och färre som utsätts för brott. I flera fall de bästa siffrorna på 20 år. Samverkan mellan Polisen, Malmö stad, andra myndigheter, näringsliv och medborgare är en framgångsfaktor. Ordningsvakterna på Möllevångstorget som startade i juni 2021 har haft en positiv utveckling och arbete med att etablera samverkanslokal på Möllan fortsätter.

Malmö stads satsning för universell prevention, CTC (communities that care), förväntas implementeras i hela staden under 2022-2023. Stadskontoret kommer fortsatt ha en ledande och samordnande roll i arbetet. Detta inkluderar såväl metodstöd som stöd vid införandet av nya program för universell prevention. Implementering i hela staden kommer medföra en ökad arbetsbelastning. CTC är troligen ett sätt att lösa stora delar av det brottsförebyggande ansvar kommunerna förväntas få ta över enligt förslagen i utredningen ”Kommuner mot brott” (SOU 2021:49).

Lokal utveckling

Malmö stads organisation förändrades i två steg, 2013 och 2017, från en geografisk organisering med stadsdelsnämnder/stadsområdesnämnder till en renodlad facknämndsorganisation. I en facknämndsorganisation finns ökade möjligheter att inom nämndens ansvarsområde organisera verksamheten optimalt och styra resurser inom organisationen på ett sätt som ger förutsättningar för god kvalitet och likabehandling av medborgare.

I facknämndsorganisationen finns ett behov av en samordning av förvaltningarnas och bolagens insatser utifrån ett geografiskt perspektiv. Ett mer samordnat lokalt utvecklingsarbete ger också en ökad tydlighet mot samarbetspartners och är en viktig förutsättning för att insatser från kommun, andra myndigheter, civilsamhälle och näringsliv ska samverka och leda till ökad trygghet och delaktighet och en minskad segregation i staden.

Stadskontoret kommer under 2022 att ta fram förslag på hur det lokala utvecklingsarbetet skulle kunna samordnas och organiseras för att därefter gå in i en implementeringsfas som också berör 2023. Det finns goda förutsättningar för att samordna arbetet med lokal utveckling med den lokala organisation som finns för att bedriva trygghetsarbetet inom CTC.

Ny struktur för evenemangssamordning

Besöksnäringen har vuxit sig stark i Malmö, den bidrar till ökad sysselsättning och till att göra Malmö till en mer attraktiv stad. Kommunstyrelsen ansvarar för att implementera en ny struktur för evenemangssamordning för förvaltningsgemensamt evenemangsarbete. I uppdraget ligger också nytt huvudmannaskap i fråga om stöd till vissa evenemang, som för kommunstyrelsens del innebär att arrangörer för lokala och regionala evenemang ställer fråga om samarbete och stöd till relevant facknämnd. Kommunstyrelsens roll i den nya strukturen riktas tydligare mot märkes- och megaevenemangen och ansvarar för den övergripande samordningen via en styrgrupp för attraktivitet med tillhörande arbetsgrupp, vilka består av representanter från berörda förvaltningar. Kommunstyrelsens samordningsansvar innebär att leda det förvaltningsgemensamma arbetet med att värva och skapa en evenemangsportfölj över tid som stärker Malmös varumärke och bidrar till måluppfyllelse.

Kulturhuvudstadsåret

Under 2021 genomfördes en förstudie kring en eventuell kandidatur för Malmö som Europas kulturhuvudstad år 2029. Kommunstyrelsen beslutade i december 2021 att ge ett fortsatt utredningsuppdrag för att fördjupa utredningen. Detta arbete pågår under 2022 och kommer att presenteras kommunstyrelsen under tredje kvartalet 2022 inför ett slutligt ställningstagande om en eventuell kandidatur

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetssätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Malmö stad står inför ekonomiska utmaningar och därför är det grundläggande att de gemensamma resurserna används så effektivt som möjligt för att hantera stadens utmaningar. Effektiviseringar och tydliggjorda prioriteringar, förändrade arbetssätt samt stärkning av kostnadskontroll möjliggör fortsatt kvalitet i verksamhet. Ett sammanhållet, proaktivt, effektivt och lärande stadskontor med ett flexibelt och utforskande arbetssätt ska skapa förutsättningar för stadens övriga verksamheter.

Kommunstyrelsen behöver precis som alla andra nämnder fokusera på att effektivisera den egna verksamheten. Det handlar framför allt om att göra omprioriteringar så att nya uppdrag och utvecklingsarbete i första hand kan hanteras med befintliga resurser.

Kommunstyrelsen har också en viktig roll att leda och samordna nämnderna inom olika områden och ta fram förslag på förändringar som innebär effektivitetsvinster i hela organisationen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Malmö stad. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att stödja nämndernas och förvaltningarnas arbete i ett helhetsperspektiv. Detta inbegriper även arbetet med barnrätt, jämställdhet och antidiskriminering, där Malmö stad har höga ambitioner. Dessa perspektiv ska beaktas i alla stadens politiska beslut och genomsyra all kommunal verksamhet.

Malmö stad som attraktiv arbetsgivare

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna och ha uppsikt över Malmö stads HR-arbete. Tillsammans med HR-avdelningarna på förvaltningarna arbetar stadskontoret för att Malmö stad ska utvecklas till att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare som upplevs som sammanhållet och likvärdig av alla medarbetare i Malmö stad. I det stadsövergripande arbetet att uppnå detta finns det tre HR-strategiska fokusområden:

- Framtidens arbetsplats-arbetsgivare
- Tillit som ledningsfilosofi
- Digitalisering som strategi för att skapa kvalitet och effektivitet inom HR-området

Fokusområdet *Framtidens arbetsplats* har under 2021 tillsammans med förvaltningarna utforskats och problematiserats kring vad organisationen ser som en möjlig framtida arbetsplats i ljuset av nuvarande struktur, kompetens, styrning, villkor, avtal, arbetssätt etcetera. Slutsatsen är sammanfattningsvis att framtidens arbetsplats är diversifierad med uppdraget i fokus och hög förändringstakt. Det finns en stor potential och också utmaningar. Kommunstyrelsen fortsätter att genom stadskontoret leda arbetet med att utveckla framtidens arbetsplats i Malmö stad med utgångspunkt i HR-området och lokalförsörjning. Pandemins inverkan beaktas i arbetet.

En grundsten i den tillitsbaserade styrningen och ledningen är att fokusera på grunduppdraget samtidigt som hänsyn tas till helheten. Respektive nämnd har ansvar för sitt grunduppdrag medan en viktig uppgift för kommunstyrelsen är att bidra med helhetssynen till organisationen. Kommunstyrelsen ska tillsammans med nämnderna utveckla och under inledningen av nästkommande mandatperiod implementera en gemensam syn på styrning med grunduppdrag – en styrmodell för grunduppdrag. Arbetet med att utveckla kommunstyrelsens uppsikt över kommunens angelägenheter behöver också fortsätta och efterhand anpassas vartefter sätten att styra den kommunala verksamheten förändras.

Pågående arbete med att utveckla kommunstyrelsens och stadskontorets roll att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens angelägenheter genomsvras av förhållningssättet tillitsbaserad styrning. Alla i organisationen Malmö stad har ett ansvar för att verka för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv och bygga tillitsfulla relationer.

Visselblåsarfunktion

Kommunanställda har grundlagsskyddad rätt att under anonymitet lämna upplysningar till media i vilket ämne som helst, till exempel missförhållanden på arbetsplatsen. Det finns också förbud mot att forska eller söka efter källa. Det innebär att arbetsgivaren inte får undersöka de anställdas kontakter med massmedier. Under 2022 kommer ett nytt internt system införas, i enlighet med visselblåsarlagen, som ska göra det enklare att anmäla missförhållanden.

Bolagsstyrning

I kommunstyrelsens uppdrag att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens verksamheter berörs de bolag som ingår i kommunkoncernen. Stadskontoret ser under 2022 över hur förvaltningen ska arbeta med bolagsfrågor framåt. Hur verksamheten ska organiseras kommer att klargöras under 2022 och verkställas under 2023. Inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt ser stadskontoret behov av fortsatt utveckling av bolagens rapportering. Under 2022 kommer bolagen och kommunalförbunden att få tillgång till kommunikationsplattformen, Komin. Information riktad till bolag och kommunalförbund ska tas fram och struktureras på lämpligt sätt. Under våren 2023 planeras styrelseutbildning för de kommunala bolagen.

Strategisk lokalplanering

Arbetet med att säkra stadens lokalförsörjning fortsätter. Ett förslag till policy, lokalanskaffningsprocess och internhyresmodell är på remiss hos nämnderna. Planeringen är att beslut fattas under våren 2022 i kommunfullmäktige. Därefter ska de nya principerna implementeras. Vid sidan av detta pågår även andra utvecklingsarbeten. Arbetet sker i nära samarbete med serviceförvaltningen, som har det operativa ansvaret för stadens lokalförsörjning, men även med övriga förvaltningar och då främst genom stadens beredningsgrupp för strategisk lokalförsörjning. En tydligare styrning, ökade krav på samarbete mellan nämnder, ett ökat fokus på de tidiga skedena i lokalplaneringen samt förbättrade beslutsunderlag kommer ge bättre kontroll, ett effektivare lokalutnyttjande och på sikt lägre lokalkostnader.

Strategisk inköpsverksamhet

Stadskontoret fortsätter sitt arbete med strategisk inköpsverksamhet. Uppdraget har som grund att öka kunskapen bland medarbetare som gör inköp och att skapa de stödjande strukturer som behövs för att inköp ska kvalitetssäkras. Åtgärderna förväntas öka graden av avtalstrohet och följsamhet mot upphandlingslagstiftning. Uppdraget förväntas också bidra till kostnadsbesparingar och att inköp inte sker från oseriösa aktörer. Åtgärderna innebär också en förbättring av den uppsikt som bedrivs av kommunstyrelsen och stadskontoret avseende inköp som sker i staden.

Ny mandatperiod efter valet 2022

Kommunstyrelsen och stadskontoret går under 2023 in i en fas efter valet där strukturer och beslut behöver anpassas inför den nya mandatperioden. Kommunstyrelsen har uppdraget att leda och samordna arbetet med stadens modell för styrning, ledning och utveckling med mål. En del i detta är att utveckla stadens samordnade styrning där kommunstyrelsen tillsammans med nämnder och bolag gör gemensamma prioriteringar och utvecklar strategier för ett hållbart Malmö. Fokus bör ligga på att utveckla kommunstyrelsens samordnande roll i att främja stadens måluppfyllnad och att i inledningen av nästkommande mandatperiod implementera eventuella förändringar i modellen.

Flytt och samlokalisering av verksamhet

Kommunstyrelsens och stadskontorets verksamhet bedrivs idag på flera adresser, vilket försvårar utvecklandet av gemensamma verksamhetsöverskridande processer, samordning och samarbeten. Därför har initiativ tagits för att flytta kommunstyrelsens kommunalrådsavdelning och stadskontorets samlade verksamhet till Rådhusets och Malmö tingsrätts nuvarande lokaler efter det att tingsrätten har flyttat till en ny domstolsbyggnad. En flytt kan preliminärt bli aktuell först i mitten av 2025. Kommunstyrelsen ser emellertid löpande över förutsättningarna för att optimera den egna lokalanvändningen.

När kommunstyrelsen och stadskontoret flyttar, frigörs lokaler i stadshuset. Detta skapar förutsättningar för andra förvaltningar att samla sina verksamheter i huset, vilket bedöms som positivt för stadens samlade lokalhantering. Malmö stad äger den fastighet till vilken en flytt är aktuell. Ett optimerat nyttjande av befintliga kommunalägda verksamhetslokaler är ekonomiskt fördelaktigt för staden.

Erfarenheterna från det pågående arbetet med *Framtidens arbetsplats* kommer att vara vägledande, liksom möjligheterna att arbeta effektivt med modern digital teknik som ger förutsättningar för flexibla lokallösningar, arbetssätt och samarbeten.

Organisationens utveckling

Det pågående arbetet med att granska och värdera de verksamheter som bedrivs inom stadskontoret, med utgångspunkt i vilka uppdrag kommunstyrelsen har enligt sitt reglemente, kommer att fortsätta. Av reglementet framgår att kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ett övergripande ansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning samt att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Ska kommunstyrelsen ha en god förmåga att hantera dessa uppdrag behöver kommunstyrelsens förvaltningsorganisation tydligt riktas mot dessa områden.

Vid stadskontoret pågår för närvarande en översyn av organiseringen av vissa verksamheter och en organisationsförändring är förestående. Syftet med förändringen är att förbättra och knyta samman arbetet med måluppföljning, verksamhetsuppföljning och ekonomisk uppföljning. Syftet är vidare att förstärka arbetet med trygghets-, säkerhets- och beredskapsfrågor genom att föra dessa tillbaka i en gemensam organisation. Därutöver finns fler frågor som behöver belysas i och med omorganisationen, så som arbetet med till exempel hållbarhetsfrågor, rättighetsfrågor och analyser.

Internt utvecklingsarbete för ökad effektivitet och kvalitet

Under 2022 kommer stadskontoret arbeta för ökad kvalitet och effektivitet i de uppdrag som stadskontoret ansvarar för. Arbetet med att förflytta stadskontoret mot att bli ett sammanhållet, effektivt, proaktivt och lärande stadsledningskontor bedrivs inom förvaltningsövergripande utvecklingsområden så väl som inom respektive avdelnings utvecklingsarbete. Exempel på uppdrag som inte redan nämnts är:

- Effektivisering genom utveckling av ärendeberedningsprocessen
- Utvecklande av systematisk uppföljning av kommunstyrelsen och stadskontorets grunduppdrag
- Implementering av process för kommunstyrelsens bidragsgivning
- Utvecklande av en rutin för mottagande av nya medborgare
- Utvecklande av arvodeshantering
- Utvecklande av rutiner kring kommunfullmäktige
- Utvecklande av hanteringen kring lokaler, arbetsverktyg och arbetsplatsutrustning till kommunalråd och politiska sekreterare
- Utveckla kommunikation som metod för styrning, uppföljning och analys
- Digitalisering kopplat till hållbarhetsfrågor
- Digitalisering inom kommunikationsområdet

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2023? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/ samarbete med andra på kort och lång sikt?

Kommunstyrelsens inriktning är att i så stor utsträckning som möjligt effektivisera verksamheten och hantera nya uppdrag och behov av utveckling genom omprioriteringar. Samtidigt finns många kommuncentrala funktioner på kommunstyrelsens förvaltning. En utveckling av dessa funktioner eller nya kommungemensamma uppdrag kan innebära ökade kostnader på stadskontoret samtidigt som det möjliggör effektivisering i verksamheterna.

Kommunstyrelsen har genom omprioriteringar av den egna verksamheten kunnat hantera utmaningar kopplade till covid19-pandemin. Det innebar bland annat att inrätta ett förstärkt ledningsstöd, ett nära samarbete med näringslivet för att identifiera behov av stöd till utsatta branscher och att kraftigt påskynda den digitala utvecklingen för att möta behovet av nya arbetssätt och mötesformer. Kommunstyrelsen kommer även fortsatt under 2022/2023 behöva omprioritera resurser för att hantera konsekvenser av pandemin, men då med fokus på insatser för att återstarta samhället och ta vara på de lärdomar inom många områden som de senaste åren har gett.

Stadskontoret handlägger allt fler ärenden till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Att bereda ärenden ingår i stadskontorets grunduppdrag och ökningen hanteras genom prioritering av befintliga resurser.

Även utvecklingsarbetet inom områden som tillitsstyrning, uppsiktspflicht och framtidens arbetsplats är delar av kommunstyrelsens ordinarie uppdrag och kommer att hanteras med befintliga resurser.

Stadskontorets organisationsförändring som innebär att trygghetsfrågor samt säkerhets- och beredskapsansvaret läggs i en gemensam organisation, förväntas leda till effektivt resursutnyttjande genom att kompetensen på stadskontoret i dessa frågor kan användas mer flexibelt.

De förslag i utredningen ”Kommuner mot brott” som innebär ett utökat ansvar för brottsförebyggande från och med 2023 innebär sannolikt att det behöver tillföras ytterligare kompetens till stadskontoret. Det finns dock goda möjligheter till att arbetet kan bedrivas effektivt då bedömningen är att Malmö stad redan idag genomför åtminstone delar av det som utredningen föreslagit. Det kommer också införas statsbidrag för det ansvar som staten kan komma att lägga på kommunerna. Sammantaget är det därför möjligt att finansieringen kan hanteras inom befintligt kommunbidrag under förutsättning att statsbidrag som förväntas införas fördelas till de verksamheter som kommer få ett nytt/utökat ansvar i den nya regleringen.

Arbetet med att ta fram en modell för att samordna ett lokalt utvecklingsarbete kommer också att kräva resurser. Även här är inriktningen att detta uppdrag ska hanteras inom budgetram då det finns goda förutsättningar att samordna detta arbete med CTC och ett utökat ansvar för brottsförebyggande arbete.

Merparten av de åtgärder som vidtas med anledning av handlingsplanen mot brott och oegentligheter mot välfärden kommer också att hanteras genom omprioriteringar på stadskontoret och med stöd av kompetenser från andra förvaltningar. Det är dock viktigt att påpeka att arbetet kan komma att föreslå åtgärder som behöver implementeras i stadens organisation. Ska arbetet få långsiktig effekt är det därför viktigt att eventuella behov av resurstillskott beaktas i budgetarbetet. Det är dock mest troligt att resursbehoven kommer att uppstå hos någon nämnd/förvaltning och inte hos kommunstyrelsen/stadskontoret.

Om den pågående utredningen gällande Malmö stads möjligheter att ansöka om *europiskt kulturbyråstadsår* ledertill ett beslut att staden ska ansöka och påbörja ansökningsarbetet behöver kommunstyrelsen tillföras resurser.

Under 2023 kommer HR-systemet (för närvarande HRutan) som berör hela Malmö stad behöva handlas upp. Detta kan komma att kräva resurser och medföra ökade kostnader för förvaltningar eftersom HR-systemet finansieras solidariskt.

Malmö stad behöver, för att uppfylla sina skyldigheter i enlighet med Dataskyddsförordningen ha möjlighet att genomsöka ej indexerade data efter personuppgifter. Dataskyddsförordningen föreskriver att *personuppgifter som finns i ostrukturerad data* skall hanteras på samma sätt som övriga personuppgifter. För att möjliggöra detta krävs någon form av verktyg. Stadskontoret har fått i uppdrag att genomföra en undersökning i syfte att identifiera och verifiera ett lämpligt verktyg för ändamålet. I samverkan med hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har stadskontoret under 2020 verifierat verktyget Control Point som ett lämpligt verktyg för Malmö stad för att hantera och uppfylla Dataskyddsförordningens krav på hantering av personuppgifter i ostrukturerad data. Med ostrukturerad data avses all data som inte finns i indexerade och sökbara system. Genom en anskaffning och implementering av Control Point kommer staden att kunna uppvisa och fullgöra de krav som Dataskyddsförordningen ställer. Anskaffningen och implementering av verktygen uppskattas kosta cirka 1 Mkr/år. Förslaget är att kommunstyrelsen tillförs motsvarande medel.

Särskilda satsningar

Till följd av Rysslands invasion av Ukraina kan det finnas behov av att 2023 förstärka kommunstyrelsens anslag för att hantera vissa av de konsekvenser detta får för Malmö stad.

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2022 (tkr)	Prognos 2023 (tkr)
Riktade statsbidrag			
Åtgärder segregation	Delegationen mot segregation (Delmos)	8 700	0
Finskt förvaltningsområde	Länsstyrelsen	1 980	1 980
Övriga bidrag			
Ersättning för krisberedskap och civilt försvar	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	10 500	10 500
Övriga bidrag	Olika bidragsgivare	1 500	1 000
SUMMA BIDRAG		22 680	13 480

Fler av bidragen baseras på antalet invånare i kommunen, därför har befolkningsförändringen direkt påverkan på bidragens storlek mellan åren.

Riksdagen har beslutat om avveckling av Delmos 2022-12-31.

Övriga bidrag påverkas av tillkommande och avgående samverkan samt projekt.

Begäran om investeringsram

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2023 samt plan för 2024-2028 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran	Plan				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Allmänt investeringsutrymme	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Summa investeringsram	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500

Allmänt investeringsutrymme:

Det allmänna investeringsutrymmet är avsett att täcka utgifter främst i samband med förnyelse av stadskontorets lokaler samt Rakelterminaler.